

**VÝZKUMNÝ ÚSTAV
VODOHOSPODÁŘSKÝ
T.G. MASARYKA**

veřejná výzkumná instituce

**T A
Č R**

Metodika pro přípravu podkladů k územnímu plánování a využívání území v lokalitách chráněných pro akumulaci povrchových vod

Předkladatel:

Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka, v.v.i.

Autoři: Ing. Milena Forejtníková
Mgr. Jana Ošlejšková
Ing. Alžběta Petráňová
Mgr. Jiří Kroča
Ing. Marie Polešáková, Ph.D.

Dedikace

Metodika byla vytvořena s finanční podporou Technologické agentury ČR v rámci řešení projektu TD020084 „Analýzy a hodnocení sociálně ekonomických dopadů na rozvoj společnosti v územích chráněných pro akumulaci povrchových vod“.

BRNO, listopad 2015

Oponenti

Ing. Jaroslav Beneš
Povodí Vltavy, s.p.
mail: jaroslav.benes@pvl.cz

Ing. Libuše Krátká
Městský úřad Znojmo, Odbor územního plánování a strategického rozvoje
mail: libuse.kratka@muznojmo.cz

Kontakty na osoby předkladatele metodiky

Ing. Milena Forejtníková
Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka, v.v.i., pobočka Brno
Mojmírovo nám. 16, Brno, 612 00
tel.: +420 541 126 324
mail: milena_forejtnikova@vuv.cz

Mgr. Jana Ošlejšková
Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka, v.v.i., pobočka Brno
Mojmírovo nám. 16, Brno, 612 00
tel.: +420 541 126 313
mail: jana_oslejskova@vuv.cz

Ing. Alžběta Petráňová
Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka, v.v.i.
Podbabská 2582/30, Praha 6, 160 00
tel.: +420 220 197 281
mail: alzbeta_petranova@vuv.cz

Prohlášení

Předkladatelé metodiky prohlašují, že zpracovaná metodika nezasahuje do práv jiných osob z průmyslového nebo jiného duševního vlastnictví.

Předkladatelé metodiky souhlasí s uveřejněním metodiky na webových stránkách MMR.

Obsah

1.	Cíl metodiky	4
2.	Novost postupů	4
3.	Uplatnění metodiky	4
4.	Popis metodického postupu	5
4.1.	Podklady k územnímu plánování	6
4.2.	Zásady využívání území vyznačených jako územní rezerva LAPV.....	10
4.2.1.	Zásady pro období po vymezení územní rezervy LAPV	11
4.2.2.	Zásady pro období od zahájení příprav výstavby	14
5.	Závěr	17
6.	Seznam zkratk.....	18
7.	Přehled použité literatury.....	19
8.	Seznam publikací, které předcházely metodice.....	20

Přílohy

Příloha 1	Limit 4.1.122 Využití území v lokalitách chráněných pro akumulaci povrchových vod - návrh
Příloha 2	Návrh struktury rozšířeného pasportu v Generelu LAPV
Příloha 3	Vzorový příklad užití metodiky na LAPV XY

1. Cíl metodiky

Cílem této metodiky je především předložit vhodné nástroje k vypracování odborných a objektivních podkladů pro územní rozhodování v případech územních rezerv lokalit pro akumulaci povrchových vod (LAPV) a v jejich relevantním okolí. Podklady zpracované dle této metodiky umožní analyzovat faktory ovlivňující sociální a hospodářský vývoj obcí, kterých se přímo dotýká hájení území pro budoucí využití lokalit na akumulaci povrchových vod. Mohou tak být posouzeny různé aspekty, kladné i negativní dopady rozhodnutí o způsobu ochrany území a jeho dlouhodobé přípravy na výstavbu plánovaných objektů vodních nádrží a s tím související míra omezení rozvoje místních komunit. Metodika umožní připravit podklady, které zohlední variabilitu řešení v konkrétní lokalitě podle rozličných požadavků. Určí, jaká dosud opomíjená hlediska je nutné uvažovat v souvislosti s výstavbou a provozováním zamýšleného vodního díla, jaký způsob komunikace je vhodný zvolit při objasňování záměru dotčeným obcím a jejich obyvatelům i jaká kompenzační opatření přicházejí v úvahu v různých časových obdobích před výstavbou, v jejím průběhu a v období provozování vodního díla.

2. Novost postupů

Předkládaná Metodika se opírá mimo jiné o výsledky empirického šetření realizovaného pomocí kvantitativně-kvalitativních metod sociologického výzkumu. Pomocí dotazníkového šetření na reprezentativním vzorku domácností v lokalitách dotčených výstavbou nádrží pro akumulaci povrchových vod (realizovanou/zamýšlenou) byla zjištěna unikátní data týkající se názorů, postojů a zkušeností veřejnosti s výstavbou velkých vodních děl. Díky nim jsou formulována doporučení, která by měla minimalizovat socioekonomická rizika spojená s přípravou i realizací takovýchto staveb.

Metodika se zaměřuje zejména na doplnění a zpřesnění postupů územního plánování. Nabízí způsob, jakým efektivně zahrnout výsledky vyplývající z procesu plánování v oblasti vod a další strategické výhledové záměry z oblasti vodního hospodářství do procesu územního plánování. Tím propojuje záměry rezortů Ministerstva zemědělství, životního prostředí a Ministerstva pro místní rozvoj. Nově rozpracovává celý postup od výhledového záměru výstavby vodního díla zmíněného v Generelu (nebo následném dokumentu) přes různé stupně územně plánovací dokumentace až po územní studii a územní plány obcí. Jedná se o podstatné rozpracování současných postupů, kdy je dosud celý proces založen pouze na vymezení územní rezervy v rámci Zásad územního rozvoje (ZÚR) krajů.

3. Uplatnění metodiky

Vzhledem k tomu, že tato Metodika bude certifikována a vyvěšena na stránkách Ministerstva pro místní rozvoj, její uplatnění bude probíhat především v rozhodování a činnostech řízených tímto ministerstvem. Předpokládáme využití Metodiky v celém územně plánovacím procesu, tak jak je popsáno v kapitole 2.2.1. Jedná se tedy o státní správu a samosprávu na různých stupních, zejména na krajské úrovni. Zásady popsané v kapitole 2.2.2 je pak vhodné uplatnit při rozhodování, projekčních pracích, v plánech obcí apod., obecně při rozhodování i konkrétních krocích v jednotlivých chráněných lokalitách

4. Popis metodického postupu

Metodika byla připravena na základě postupů a výsledků úkolu řešeného v letech 2014 a 2015. Využívá současně platnou legislativu zejména z oblasti územního plánování a vodního hospodářství. Pokud se při přípravě Metodiky nebo při přípravných analýzách vyskytly náměty na úpravy legislativních i nelegislativních dokumentů, jsou tyto náměty popsány a do metodiky začleněny.

Podklady připravené dle této metodiky umožní zapracování návrhů LAPV do územně plánovacích podkladů (územně analytické podklady, územní studie), do aktualizace strategického dokumentu Politika územního rozvoje ČR, do územně plánovací dokumentace různých stupňů (zásady územního rozvoje, územní plány) a napomohou optimalizovat činnosti v těchto lokalitách při odborném rozhodování orgánů na dotčených úrovních řízení. Jako jeden z hlavních územně plánovacích podkladů je v metodice navrženo zpracování územní studie pro lokality chráněné pro akumulaci povrchových vod.

Seznam chráněných lokalit, které by byly z geologického i hydrologického hlediska vhodné pro výstavbu, je jmenovitě uveden v Generelu území chráněných pro akumulaci povrchových vod a základních zásad využití těchto území (dále jen Generel) [1], připraveném v roce 2011 ve spolupráci Ministerstva zemědělství a Ministerstva životního prostředí. K 22. prosinci 2015 má být tento materiál aktualizován, jak je uvedeno přímo v jeho úvodní části. Lokality zahrnuté v současné době do Generelu jsou výběrem z více než 450 studijně zpracovaných míst na tocích v celé České republice, kde přírodní podmínky umožňují vytvoření akumulací povrchové vody [2].

Součástí Metodiky je rozpracování zásad, které je třeba dodržovat, aby nedošlo k poškození a znehodnocení území z pohledu účelu, pro který je chráněno.

4.1. Podklady k územnímu plánování

Územní plánování je složitá, několikastupňová činnost, která se řídí stavebním zákonem [4] a mnoha dalšími předpisy, vyžaduje součinnost mnoha oborů a příslušných resortů. Pro LAPV je relevantní součinnost zejména s MZe a MŽP. Například z vodního zákona § 28a [3], a ze stavebního zákona § 5 [4], vyplývá mimo jiné potřeba spolupráce s vodoprávními úřady při práci na územně plánovacích dokumentech. V současné době jsou chráněné LAPV jmenovitě uvedeny v Generelu. Tento dokument má být k 22. prosinci 2015 aktualizován.

Významným nástrojem oboru vodního hospodářství, který je třeba při územním plánování sledovat, jsou v současné době (do konce roku 2015) platné Plány oblastí povodí (POP) a následně v rámci druhé etapy plánování v oblasti vod od roku 2016 platné Národní plány povodí (NPP), Plány pro zvládání povodňových rizik (PpZPR) a aktualizované Plány oblastí povodí – Plány dílčích povodí (PDP). Z pohledu dlouhodobé strategie vodního hospodářství nejsou LAPV jen předmětem vodního plánování probíhajícího v současné době v intencích Rámcové směrnice pro vodní politiku [5], ale určitým výhledem pro budoucí využití území. V následujících odstavcích jsou zmíněny nejvýznamnější územně plánovací dokumenty a podklady ve vztahu k LAPV, se kterými Metodika pracuje, navrhuje jejich rozšíření apod.

Územně analytické podklady

Územně analytické podklady (ÚAP) obsahují zjištění a vyhodnocení stavu a vývoje území, jeho hodnoty, omezení změn v území z důvodu ochrany veřejných zájmů, vyplývajících z právních předpisů nebo stanovených na základě zvláštních právních předpisů nebo vyplývajících z vlastností území, tj. limity využití území, záměrů na provedení změn v území, zjišťování a vyhodnocování udržitelného rozvoje území a určení problémů k řešení v územně plánovací dokumentaci (RURÚ) - § 26 odst. 1 stavebního zákona.

Doporučení:

LAPV musí být též součástí územně analytických podkladů na úrovni obcí s rozšířenou působností. Územně analytické podklady (ÚAP) se aktualizují po 2 letech, nyní to bude v roce 2016. V tomto období již bude známa aktualizace vymezení LAPV v novém dokumentu a tyto lokality je tedy třeba zahrnout v rámci ÚAP do výkresu *Limity využití území* i do výkresu *Záměry* doplněné textovou, ev. tabulkovou částí s příslušným zdůvodněním.

V aktualizovaném metodickém návodu *Pořizování územně analytických podkladů a jejich aktualizací* (10/2014) [6] nejsou LAPV přiřazeny k žádnému sledovanému jevu o území, přičemž se jedná o budoucí výstavbu vodní nádrže. Z tohoto důvodu by měl být pro LAPV využíván jev č. 48 *vodní nádrž – záměr*.

Při příští aktualizaci ÚAP je třeba zahrnout i další záměry vyplývající z činnosti vodoprávních úřadů, zejména v souvislosti s vodním plánováním. Jde zejména o jev č. 47 *Vodní útvary povrchových vod a vodní útvary podzemních vod*. V Plánech dílčích povodí (PDP) je jednak vyhodnocen stav každého vodního útvaru, na něj v případě potřeby navazují nápravná opatření, která mají být realizována v průběhu platnosti PDP, tedy v následujících šesti letech. Ve většině případů tato opatření představují záměry, které mají charakter stavební činnosti (např. výstavba kanalizace, čistíren odpadních vod apod.) nebo zásahů v krajině (např. revitalizace toků, protierozní či protipovodňová opatření). Je tedy potřeba s nimi počítat v územním

plánování, a to je jak v ÚAP, tak i v územně plánovací dokumentaci (ÚPD). I když LAPV nejsou v tuto chvíli plánem výstavby s pevným časovým rozložením, mají k nim opatření uváděná v Plánech dílčích povodí významný vztah, jde o celkovou ochranu vody jako složky životního prostředí a uchování možnosti jejího budoucího využití.

Limity využití území

Limity využití území jsou omezení změn v území z důvodu ochrany veřejných zájmů, vyplývajících z právních předpisů nebo stanovených na základě zvláštních právních předpisů nebo vyplývajících z vlastností území (dle § 26 odst. 1 stavebního zákona).

K ochraně LAPV se vážou i důležité vlastnosti území, a to jedinečnost geologického profilu, morfologie říčního povodí a hydrologické podmínky povodí nad profilem. Již při prvním vymezování těchto lokalit byly vlastnosti území rozhodující pro jejich výběr. Jedná se o soubor jedinečných podmínek geologických, hydrogeologických, hydrologických i morfologických, které vznikaly v geologických obdobích a při jejich narušení jsou v lidském měřítku nenahraditelné.

Ve vztahu vodního hospodářství k územnímu plánování lze dále vyspecifikovat další vodohospodářské zájmy, např. říční nivu s vazbou na záplavová území, vodní eroze způsobující přísun splavenin do vodních toků/vodních nádrží, větrná eroze, rizikové erozní body ohrožené soustředěným povrchovým odtokem a transportem splavenin.

Další vazba na sledované jevy o území z hlediska územně analytických podkladů, a tím propojení na limity využití území vyplývá z příručky Limity využití území [7], zpracované Ústavem územního rozvoje. Jako příklad lze z této příručky z podkapitoly 4.1 *Ochrana podzemních a povrchových vod* uvést následující limity:

- 4.1.107 Vhodnost vodního zdroje za účelem úpravy na vodu pitnou (jev č. 44)
- 4.1.108 Zdroje pitné vody pro rekreační chaty (jev č. 44)
- 4.1.111 Ochranná pásma vodního zdroje (jev č. 44)

S ohledem na kvalitu povrchových vod je vazba i na limity:

- 4.1.101 Přípustné stupně znečištění povrchových vod
- 4.1.106 Ochrana povrchových vod vhodných pro život původních druhů ryb

S ochranou podzemní a povrchové vody úzce souvisí i nakládání s odpady, což je vazba na limity využití území v rámci podkap. 4.4 *Odpadové hospodářství*. Jedná se např. o následující limity:

- 4.4.103 Stará zátěž
- 4.4.104 Podmínky pro umístění povrchové skládky odpadů
- 4.4.107 Skládkování odpadů na odkališti
- 4.4.113 Nakládání s těžebním odpadem – úložná místa

Doporučení:

Limity vztahované k ochraně vod je vhodné při aktualizaci **doplnit o nový limit Využití území v chráněných lokalitách pro akumulaci povrchových vod (4.1.122)**, znění jeho návrhu je obsaženo v Příloze 1 této Metodiky.

Podle vyhlášky č. 500/2006 Sb. by měly být LAPV v územně analytických podkladech obcí s rozšířenou působností obsaženy jako jev č. 48 *vodní nádrž – záměr*, přičemž se jedná o limit využití území, který vyplývá ze zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, ve znění pozdějších předpisů, § 28a *Území chráněná pro akumulaci povrchových vod*. Z uvedeného vyplývá, že v ÚAP se tento limit uvede ve výkresech *Limity využití území a Záměry*, jak již bylo zmíněno dříve. Z tohoto důvodu je tak nutné záměr zapracovat do územních plánů (ÚP), a to buď pořízením nového ÚP, anebo změnou ÚP.

Územní studie

Územní studie (ÚS) ověřuje možnosti a podmínky změn v území, slouží jako podklad k pořizování politiky územního rozvoje, územně plánovací dokumentace, jejich změně a pro rozhodování v území - § 25 stavebního zákona [4], další upřesnění uvádí § 30.

Doporučení:

Územní studie je účelné doplnění územně plánovacích podkladů. V současné době však bohužel pro LAPV není obvykle zpracována. V rámci této Metodiky ji doporučujeme alespoň v minimálním rozsahu zpracovat vždy, pokud je LAPV vymezena jako územní rezerva. Každá LAPV totiž zasahuje a ovlivňuje katastr několika obcí a pouhé zakreslení plochy budoucí nádrže jako územní rezervy není dostatečným podkladem pro odpovědnou přípravu územního plánu jednotlivé obce. Územní studie postihne důsledky ochrany území LAPV a dopady případné výstavby na širší okolí jako síť komunikací, dostupnost občanské vybavenosti, možnosti rozvoje obcí, vodohospodářské infrastruktury, živností, dostupnost zaměstnání apod.

Přednostně je třeba zaměřit se na řešení území s jednoznačným nedostatkem vody již v současné době (jižní Morava, Rakovnicko-Litoměřicko) a definovat význam vodní nádrže ve vztahu k celému povodí. Územní studie umožní ověřit a vysvětlit účelnost a efektivnost výstavby konkrétní nádrže a vhodnost zvolené varianty. Z tohoto pohledu je vhodné, aby podnět k pořízení územní studie podalo MZe. Při potřebě přehodnocení účelu LAPV, která z územní studie případně vyplyne, lze těchto výsledků zpětně využít k doporučením na aktualizaci Generelu. Minimální účelný rozsah a struktura územní studie v případě LAPV je uvedena na adrese projektu: TD020084.vuv.cz.

Územní rezerva v Zásadách územního rozvoje

V aktualizaci č. 1 Politika územního rozvoje ČR (PÚR ČR) je stanoveno, že kraje vymezí v Zásadách územního rozvoje (ZÚR) ve spolupráci s MZe a MŽP jako územní rezervy (pokud PÚR ČR nestanoví jinak) plochy pro vodní nádrže. Všechny lokality z Generelu jsou tedy v současné době zařazeny jako územní rezervy do Zásad územního rozvoje jednotlivých krajů.

Ministerstvo zemědělství jako poskytovatel sledovaného jevu LAPV musí po případném přijetí nového dokumentu předat data pro zapracování do územně analytických podkladů (ukládá stavební zákon § 27). Ze stavebního zákona [4] § 5 odst. 6. vyplývá povinnost zpracovatele ZÚR sledovat změny v podkladech, čili sledovat i vývoj Generelu nebo jeho aktualizaci (byť pod jiným názvem). Následně je třeba aktualizovat i příslušné ZÚR.

Územní plány obcí

Doporučení:

Územní plány obcí musí být v souladu se schválenými ZÚR, avšak pro LAPV je zakreslení územní rezervy slabý/nedostatečný podklad. Pro územní plány obcí, kterých se příslušná LAPV (byť okrajově) dotýká, je třeba požadovat, jak bylo výše uvedeno, zpracování Územní studie, aby rozvoj obcí mohl být směřován již mimo oblast případného budoucího zatopení a dalších dotčených ploch. Ze stejného důvodu je naopak vhodné podporovat zpracování územního plánu nebo jeho aktualizaci ve všech (i malých) obcích, které byly pokryty Územní studií z důvodu existence LAPV.

4.2. Zásady využívání území vyznačených jako územní rezerva LAPV

Zásady využívání území vhodných pro akumulaci povrchových vod byly dlouhodobě diskutovány již od dob jejich hájení ve Směrných vodohospodářských plánech [2], kdy byly vyhlášeny mnohdy i stavební uzávěry v některých obcích. V současné době jsou tyto zásady definovány jen rámcově v Generelu a ze strany pracovníků územního plánování je často požadováno jejich zpřesnění. V těchto územích v současné době není možné navrhovat záměry na umístění zejména [1]:

- nových staveb technické a dopravní infrastruktury mezinárodního, republikového a jiného nadmístního významu s výjimkou staveb, kde bude prokázáno projektovou dokumentací, že jejich umístění nebo provedení anebo užívání neztíží budoucí využití území dotčené předmětnou stavbou pro akumulaci povrchových vod;
- změny dokončených staveb technické a dopravní infrastruktury mezinárodního, republikového a jiného nadmístního významu s výjimkou staveb, kde bude prokázáno projektovou dokumentací, že jejich umístění nebo provedení anebo užívání neztíží budoucí využití území dotčené předmětnou stavbou pro akumulaci povrchových vod;
- staveb a zařízení pro průmysl, energetiku, zemědělství, těžbu nerostů, a dalších staveb, zařízení a činností, které by mohly narušit geologické a morfologické poměry v území předpokládaného profilu přehrady nebo jinak nepříznivě ovlivnit budoucí vodohospodářské využití plochy zátopy vodní nádrže, a to jak samotným rozsahem staveb ve vymezeném území (např. sídelní útvary), velkými plochami pro podnikání s investičně náročnými vedeními technické infrastruktury, tak jejich následným provozem (např. sklady zvláštních a nebezpečných odpadů, odkališť, sklady pohonných hmot).

Tyto podmínky dodržují v územně plánovací dokumentaci orgány územního plánování s ohledem na ustanovení § 28a odst. 1 zákona o vodách č. 254/2001 Sb. [3].

Doporučení:

Výše uvedené zásady jsou v obecné rovině, dále jsou v této Metodice podrobněji rozpracovány. Pro uplatnění podrobných zásad na jednotlivých konkrétních lokalitách je potřeba znát na nich danou situaci. Nyní je tato situace popsána pouze na jednom listu v Generelu ve formě **pasportu**, který by bylo vhodné doplnit o další informace. K rozšíření pasportu pro tyto účely nestačí pouhé vyhledávání v již zpracovaných databázích a informačních systémech, bude třeba provést další odbornou práci včetně terénních šetření např. v oblasti ochrany přírody nebo kulturního dědictví. Návrh struktury rozšířeného pasportu uvádíme v Příloze 2.

Vzhledem k dlouhému období, po které jsou lokality chráněny a současně k rozdílnému charakteru ochrany v různých fázích projednávání záměru, jsou podrobnější zásady navrženy pro dvě po sobě jdoucí časová období.

4.2.1. Zásady pro období po vymezení územní rezervy LAPV

Toto období zahrnuje dobu od vymezení územní rezervy do doby rozhodnutí o výstavbě, nebo naopak ve výjimečných případech do definitivního vyřazení z chráněných lokalit. Vzhledem k tomu, že všechny lokality jsou výhledové a není znám časový plán jejich výstavby, jsou zásady navrženy tak, aby umožňovaly trvale udržitelný rozvoj těchto území při dodržování relevantních postupů ochrany životního prostředí. Dále jsou zásady členěny na různá odvětví:

- **vodohospodářství**

Doporučení:

Je třeba zvážit investice do vodohospodářské infrastruktury z pohledu umístění staveb s dlouhou dobou životnosti vzhledem k budoucímu nadržení vody včetně přilehlých ploch (např. čistírna odpadních vod včetně výškového řešení).

Další technické stavby, jako protipovodňové hráze, meliorační stavby, suché poldry nebo revitalizace včetně malých vodních nádrží je nutno realizovat mimo vlastní plochu budoucího nadržení nebo s ohledem na ni (není vhodné tu budovat např. protipovodňovou ochranu zemědělské půdy).

Orgány státní správy by měly při povolování staveb zohlednit ekonomickou návratnost soukromých investic jako např. malé vodní elektrárny, komerční rybářské využití apod. (doporučeno, aby nepřesáhla 25 let).

- **erozní ohroženost**

Vodní eroze a s ní spojené budoucí zanášení nádrží splaveninami je v mnoha lokalitách významný problém. Data o vstupu erozního sedimentu do vod a hodnocení rizikovosti jsou k dispozici v příslušných Plánech dílčích povodí, ovšem jsou vztaženy pouze k vodním útvarům (dostupné na internetových stránkách podniků Povodí, s.p.). Podrobnějšími podklady potenciální ohroženosti zemědělské půdy vodní erozí vyjádřenou dlouhodobým průměrným smyvem půdy disponuje Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy, v.v.i., k nahlédnutí je na Geoportálu SOWAC-GIS, který je tematicky zaměřen na ochranu půdy, vody a krajiny na území České republiky.

Doporučení:

- ve vodním plánování zpracovat protierozní listy opatření v Plánech dílčích povodí na typ A (konkrétní opatření, nyní většinou zařazeno jako obecné opatření), realizaci těchto opatření lze posunout nejpozději do období po rozhodnutí o výstavbě;
- stanovení tzv. rizikových erozních bodů pro LAPV s využitím základních principů vyplývajících z Metodického návodu pro identifikaci kritických bodů [8], identifikující plochy ohrožené soustředěným povrchovým odtokem a transportem splavenin;
- pro katastry obcí ovlivněných LAPV přednostně zpracovat dokument Pozemkových úprav (jeho součástí jsou i protierozní opatření).

- **zatížení povodí živinami a nebezpečnými látkami**

Doporučení:

S ohledem na kvalitu vody v budoucí vodní nádrži musí být v povodí vybudovány adekvátní čistírnny odpadních vod (ČOV) i v menších obcích, ty je nutné začlenit do územních plánů. Součástí projektu čistíren a jejich vodohospodářského povolení musí být i odstraňování fosforu.

Skládky, staré ekologické zátěže (vazba na příslušné limity využití území), jak již bylo uvedeno, je žádoucí z daných lokalit odstranit.

V návaznosti na účel budoucí vodní nádrže je rovněž důležitý režim chemické ochrany rostlin, a tím i vhodné využívání prostředků na hnojení a ochranu rostlin při zemědělském využívání pozemků. Závazné předpisy a pokyny pro praxi jsou v tomto ohledu dostatečné.

- **dopravní a technická infrastruktura**

Doporučení:

V územích LAPV musí být zachována funkční stávající obslužná dopravní a technická infrastruktura. Pokud by mělo dojít v budoucnu k jejímu přerušení, musí být do ÚPD (ZÚR, ÚP) zařazeny pro vyvolané investice přeložky, potřebné plochy, koridory apod. V případě dosluhování stávající infrastruktury je nutno zvážit její nové umístění (místo rozsáhlých rekonstrukcí a generálních oprav) s ohledem na budoucí situaci.

Výhledové vodní nádrže budou jednak zdrojem pitné a provozní vody. Budou to však víceúčelové nádrže, jejichž manipulační řád zohlední i potřebný akumulací prostor/objem pro zachycení přívalových vod v rámci ochrany před povodněmi. Z uvedeného vyplývá, že se tudíž jedná o veřejnou technickou infrastrukturu. Výhledové nádrže tak jsou stavby ke snížení ohrožení území před živelnými pohromami a jedná se o veřejně prospěšné stavby.

- **ochrana přírody**

V současné době jsou informace o LAPV z pohledu ochrany přírody nesystematicky sbírané a většinou velmi chudé, takže dostatečně neumožňují srovnání zachovalostí životního prostředí v rámci souboru LAPV ani vyhodnocení potenciálu dotčeného území v rámci širšího území, k němuž náleží. Plnohodnotná vyjádření orgánů ochrany přírody (AOPK ČR, Krajské úřady) ke konkrétním lokalitám jsou závislá na poznacích o stavu dané lokality.

Doporučení:

Nedílnou součástí pasportů jednotlivých lokalit v Generelu by měly být **Inventarizační průzkumy ochrany přírody (IP)**. Jejich účelem je systematické získávání přírodovědeckých informací o zájmové lokalitě nutných k poznání jejich biodiverzity, stavu abiotických i biotických složek a ekosystémových funkcí. IP jsou především aktuálními podklady pro objektivní rozhodování odpovědných orgánů. Nepředstavují jen seznamy nalezených druhů či jiných v terénu zjištěných faktů, ale hodnotí tato fakta v širších přírodovědeckých a

historických souvislostech, vyvozují z nich hodnotící závěry. Posouzení jedinečnosti či naopak vyšší počet lokalit výskytu chráněných druhů v rámci celého regionu budou důležitým podkladem pro další rozhodování.

IP jednotlivých LAPV musí být zpracovány podle metodiky AOPK ČR [9], ve výběru oborů nutno zohlednit místní podmínky tak, aby nebyla opomenuta žádná významná skupina rostlin, hub, živočichů a neživé složky životního prostředí (např. geomorfologie, hydromorfologie). Zájmová území IP budou prostorově vymezena s přesahem území samotného LAPV s ohledem k předpokládanému ovlivnění prostředí vodní nádrží včetně podélného profilu toku. Nutno počítat i se změnami prostředí v souvislosti s potencionálním přesunem infrastruktury.

Doba řešení IP by měla umožnit postihnout celou sezonu výskytu sledované skupiny organismů, případně výzkum opakovat v další sezoně, pokud budou klimatické podmínky v prvním roce šetření nepříznivé. Minimální doba na zpracování IP by tak neměla být kratší než 2 roky.

Zadavatelem a koordinátorem IP LAPV by byly pověřeny AOPK ČR nebo Krajské úřady v závislosti na jejich kompetencích k dané lokalitě.

Výsledky IP pro jednotlivá LAPV je vhodné souhrnně zpracovat v dokumentu podobného charakteru, jako jsou Plány péče o maloplošná zvláště chráněná území (MZCHÚ). Souhrnný dokument by neměl obsahovat managementová opatření, avšak měl by uvést současný stav LAPV a stávající i předpokládané jevy, které mohou mít negativní dopad na výskyt vzácných a ohrožených organismů, nebo přírodních jevů, pokud se v daném prostoru vyskytují. S ohledem na důvody zpracování IP by v něm měla být i úvaha o dalším časovém vývoji lokality s ohledem na dopad očekávaných klimatických změn. Na základě tohoto dokumentu by se mělo dále postupovat v územním plánování, tak aby nebyly ohroženy populace vzácných a ohrožených organismů, ani vzácné jevy, či objekty neživé přírody.

- **občanský sektor**

Vzhledem k citlivosti tématu potenciální možnosti výstavby nádrže pro místní obyvatele byly do následujících doporučení zařazeny náměty vyplývající ze závěrů studie zpracované Fakultou sociálních studií MU [10].

Doporučení:

Je nutné klást důraz na nutnost informovat občany o zařazení území do územních rezerv LAPV a také o průběžných aktualizacích Generelu a jiných koncepčních dokumentů. Dále obeznámit obyvatelstvo s limity a omezeními pro využití daného území, udržovat povědomí lidí o možnosti využití území k povrchové akumulaci vod (naučná stezka v místě, odborné přednášky, kulaté stoly apod.). Současně zjišťovat, čeho si na dané krajině lidé cení, co by považovali za neakceptovatelné ztráty. Na druhé straně je potřeba poukazovat na přínosy pro dotčený region.

Doporučujeme proto vypracovat Studie hypotetických sociálních přínosů a rizik záměru, tzn. realizovat socioekonomický průzkum mapující to, jak je předmětné území hodnoceno dotčeným obyvatelstvem a jaké společenské dopady má zařazení území do LAPV a co by způsobilo jeho zaplavení místní komunitě (např. dopady na infrastrukturu, občanskou vybavenost, pracovní příležitosti, strukturu obyvatelstva, ztráta místních kulturně historických hodnot apod.). Pro lepší akceptovatelnost záměru je vhodné zpracovat podklady o možnostech udržitelného rozvoje těchto území a poskytnout je veřejnosti.

4.2.2. Zásady pro období od zahájení příprav výstavby

V období od doby rozhodnutí o výstavbě budou již požadavky na rozvoj dotčeného území ovlivňovány projektovou dokumentací i v závislosti na výsledném účelu nové nádrže. Lze očekávat, že zejména u vodárenských nádrží budou pak možnosti užívání celého území výrazně přísnější i v souvislosti s vyhlášením ochranných pásem vodního zdroje. V této metodice se k tomuto časovému období vyjadřujeme proto, aby mohly být tyto budoucí potřeby zohledňovány již nyní při aktivitách, které budou mít dopad do budoucnosti řádově padesát a více let.

- **vodohospodářství**

Rozhodující bude konečné určení hlavních účelů nádrže, kóty maximální hladiny, předpokládaný manipulační řád. Tyto údaje budou upřesněny až v době plánování a projektování stavby, zatím je třeba vycházet z údajů dostupných v Generelu [1], Směrných vodohospodářských plánech [2], případně z podrobnějších územně analytických podkladů pořízených v souladu s touto metodikou. Předcházet konkrétnímu plánování nové nádrže musí dlouhodobější monitoring množství i jakosti zdrojové vody na přítocích do budoucí nádrže, porovnání s obdobnými daty z období před klimatickou změnou, pokud existují. Zohledněny budou jistě i modelové scénáře dalšího vývoje klimatu. Speciální požadavky budou kladeny na budoucí vodárenské nádrže a jejich povodí.

Kromě zásad již zmíněných pro předchozí období, bude v tomto období přihlíženo k těmto zásadám:

- protipovodňová opatření a protipovodňové stavby budou situovány tak, aby docházelo k účelnému spolupůsobení s novou nádrží
- vzhledem k účelu budování nádrže a k délce její životnosti bude projekt nádrže i další úpravy jejího okolí sledovat tyto časové horizonty. Některá opatření a investice je možno uskutečnit v mezidobí od rozhodnutí o výstavbě do zahájení vlastní stavby vodního díla.

- **protierozní opatření**

Nejpozději v tomto období je nutno realizovat protierozní opatření dle listů v Plánech dílčích povodí a dle dalších nových poznatků.

Je žádoucí provést sanaci území k tzv. rizikovým erozním bodům stanoveným pro LAPV s využitím základních principů vyplývajících z Metodického návodu pro identifikaci kritických bodů [8], identifikující plochy ohrožené soustředěným povrchovým odtokem a transportem splavenin.

Pro katastry obcí ovlivněných LAPV je třeba realizovat stavby a opatření dle dokumentu Pozemkových úprav (zejména části obsahující protierozní opatření).

Podle účelu nádrže a předpokládané manipulace je třeba v návrzích zohlednit erozi břehů při periodickém kolísání hladiny.

- **zemědělská výroba, využití území**

S ohledem na dlouhou dobu odezvy změn v užívání krajiny a změn v zemědělských technologických postupech je potřebné, aby zásadní změny proběhly již v předchozím období a krajina byla dále udržována ve zdravém stavu.

V období po rozhodnutí o výstavbě budou již doplňovány další opatření podle konečného účelu nádrže. V případě vodárenských nádrží lze očekávat i významnější změny vázané na ochranná pásma vodního zdroje.

- **životní prostředí, ochrana přírody**

V době po rozhodnutí o výstavbě by měla v dostatečném časovém předstihu proběhnout aktualizace Inventarizačních průzkumů ochrany přírody (IP) tak, aby zjištěné výsledky mohly být zohledněny v rozhodovacím řízení, případně je aktualizovat podle zjištěných výsledků z prvních IP podle potřeb AOPK ČR a Krajských úřadů. Tento opakovaný, aktualizovaný inventarizační průzkum umožní porovnání, jak se promítly klimatické změny v časovém odstupu do druhového složení společenstev na sledované lokalitě.

S ohledem na výsledky a doporučení biologických hodnocení a potencionální dopady výstavby přehrad na místní životní prostředí je třeba navrhnout a v předstihu realizovat opatření snižující tato rizika (např. výsadba větrolamů, biokoridory, rybí přechody), provést záchranný odchyt a přesun živočichů, rostlin a společenstev na vhodnou lokalitu a dále realizovat kompenzační a revitalizační opatření (např. vytváření refugií, zimovišť apod.). Přitom je třeba přihlížet i k jedinečnosti či většímu rozšíření chráněných druhů v rámci celé ČR.

- **občanský sektor, sociální pilíř RURÚ**

Doporučení vyplývající z [10]:

Obeznamit veřejnost s plánem výstavby, dbát na společenskou „zdůvodnitelnost“ zamýšlených kroků a transparentně informovat o vývoji záměru.

V rámci jednání o projektu nádrže zajistit rovnoprávné postavení místních obyvatel vůči investorovi (státu). Při plánování je vhodné využít tzv. participativních metod a zavést institut nestranného facilitátora snažícího se najít všestranně výhodná řešení. Nežádoucí je snažit se zlomit veřejné mínění např. pomocí PR agentur.

Zpracovat důkladný průzkum předpokládaných sociálně-ekonomických dopadů spojených s plánovanou výstavbou nádrže, pokud nebyl zpracován ve fázi příprav.

Jednotliví obyvatelé nesmí být marginalizováni – je třeba přihlížet k subjektivní dimenzi toho, v čem místní lidé vidí rizika a z čeho mají obavy v souvislosti s výstavbou nádrže (i kdyby byly z expertního hlediska neopodstatněné).

Veškerá ujednání mezi investorem a místními musí mít smluvní (závaznou) podobu.

Je nutné zvát zastupitele dotčených obcí, občany a občanské sdružení na veškerá jednání o možné

výstavbě nádrže, a to již od fáze konceptu (záměru).

Téma vybudování nádrže otevřít pouze tehdy, existují-li silné a empiricky podložené argumenty vypovídající ve prospěch její výstavby. Je nezbytné, aby byly prověřeny efekty alternativních opatření realizovaných bez výstavby nádrže (nulová varianta).

Stát, jakožto investor stavby, by měl předcházet riziku snížení ekonomického potenciálu území a dotčeným obcím poskytnout maximální servis v oblasti získávání dotační podpory vedoucí k rozvoji vedlejších funkcí nádrže (turismus, rekreace apod.).

V případě realizace kroků vedoucích k výstavbě nádrže, jako je výkup nemovitostí, je nezbytná naprostá transparentnost – musí být jasné, za kolik se co vykupuje. Zároveň by měl investor zohlednit nepřímé znehodnocení majetku. Přitom by měl investor brát v úvahu, že tržní cena vykupovaného majetku neumožní vysídlovaným obyvatelům nákup odpovídající nemovitosti mimo zátopy např. kvůli zvýšené poptávce. Důležité je také minimalizovat riziko spekulativního jednání.

Při výstavbě nádrže by mělo být minimalizováno riziko narušení komunitních vazeb.

Navrhnout různé možnosti a kompenzací tak, aby újma pro dotčené nebyla újmou nepřekonatelnou.

- **dopravní a technická infrastruktura**

Investor by měl dbát na to, aby se nádrž nestala bariérou v krajině. Nádrž nesmí rozdělit místní komunity a změnit tradiční spádové oblasti. Neměla by také přerušit migrační trasy nejrozličnějších živočišných druhů (vodních i suchozemských).

Nádrž by měla být projektovaná společně s místními lidmi tak, aby také pro ně představovala užitek (např. vybudování technické infrastruktury k využití rekreačního potenciálu nádrže). Místním lidem musí být (za daných podmínek) vždy dovolen přístup k nádrži a její využití (např. rybolov).

Uživatelům krajiny v zamyšlené zátopě by měl investor zajistit kvalitativně odpovídající náhradní lokality. V případě záměru zaplavení obytných stavení to znamená vybudování náhradního bydlení v rámci obce, v případě zaplavení průmyslových a zemědělských provozů místních zaměstnavatelů zajistit podmínky k tomu, aby v lokalitě mohly tyto činnosti zůstat.

5. Závěr

Metodika pro přípravu podkladů k územnímu plánování a využívání území v lokalitách chráněných pro akumulaci povrchových vod byla zpracována jako jeden z výstupů projektu TAČR – OMEGA TD020084. Přináší přehled, jak postupovat při doplňování podkladů v územně plánovací činnosti v případech lokalit chráněných pro budoucí akumulaci vod. Metodika doporučuje pro tyto lokality zpracovat již v období jejich ochrany územní studie zaměřené na vodohospodářskou ale i sociální problematiku a odkazuje na strukturu této studie. Dále doporučuje pro všechny obce, jichž se ochrana týká, zpracovat nebo aktualizovat územní plány s přihlédnutím k územním studiím a k dalším relevantním analytickým podkladům. Dalším dokumentem, který je třeba pro dotčené obce přednostně zpracovat, je plán pozemkových úprav s důrazem na protierozní problematiku. U lokalit s vodárenským využitím (vodárenské nádrže) je třeba (v předstihu) zpracovat sanační plán prostoru zátopy a bezprostředního okolí lokality. U lokalit, kde deklaruje zájmy ochrana přírody, je třeba zpracovat inventarizační průzkumy, stejně tak je třeba doplnit znalosti o historii užívání krajiny, významných společenskohistorických místech a památkách místního významu. V Metodice jsou i doporučení pro doplnění pasportů jednotlivých lokalit v Generelu, v příloze je navržena struktura pasportizačního listu. Uplatnění postupů dle zpracované Metodiky je předvedeno na hypotetické lokalitě v Příloze 3.

Snahou autorů bylo, aby předložená Metodika přispěla k průběžnému a podrobnému doplňování znalostí o chráněných lokalitách, k jejich efektivní, ale přiměřené ochraně a k legislativnímu ukotvení této ochrany. Napojení ochrany zájmů vodního hospodářství do agendy územního plánování by mělo dotčeným obcím a regionům přinést zlepšení podmínek pro jejich další rozvoj.

6. Seznam zkratk

AOPK	Agentura ochrany přírody a krajiny
ČOV	Čistírna odpadních vod
EVL	Evropsky významná lokalita
IP	Inventarizační průzkumy ochrany přírody
KPÚ	komplexní pozemkové úpravy
LAPV	Lokalita vhodná pro akumulaci povrchových vod
MU FSS	Masarykova univerzita, Fakulta sociálních studií
MZCHÚ	Maloplošná zvláště chráněná území
NPP	Národní plány povodí
NPÚ	Národní památkový ústav
ORP	Obec s rozšířenou působností
PDP	Plány dílčích povodí
POP	Plány oblastí povodí
PP	Přírodní park
PpZPR	Plány pro zvládnání povodňových rizik
PÚR ČR	Politika územního rozvoje ČR
RURÚ	Rozbor udržitelného rozvoje území
TEVVN	Technicko-ekonomické vyhodnocení vodních nádrží
ÚAP	Územně analytické podklady
ÚP	Územní plán
ÚPD	Územně plánovací dokumentace
ÚS	Územní studie
ÚSES	Územní systém ekologické stability
VKP	Významný krajinný prvek
VÚV TGM	Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka, v.v.i.
ZÚR	Zásady územního rozvoje

7. Přehled použité literatury

- [1] MZe a MŽP. Generel území chráněných pro akumulaci povrchových vod a základní zásady využití těchto území, Praha, MZe a MŽP, 2011, 153 s.
- [2] Směrný vodohospodářský plán ČSR. Vodní nádrže. Publikace SVP č. 34, Ministerstvo lesního a vodního hospodářství a dřevozpracujícího průmyslu ČSR, 1988, Praha.
- [3] Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých předpisů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- [4] Zákon č. 183/2006 Sb., územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- [5] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000 ustanovující rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky (Rámcová směrnice o vodě).
- [6] Metodický návod Pořizování územně analytických podkladů a jejich aktualizací, MMR, 2014. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/cs/Stavebni-rad-a-bytova-politika/Uzemni-planovani-a-stavebni-rad/Stanoviska-a-metodiky/Stanoviska-odboru-uzemniho-planovani-MMR/Metodicka-navod-Porizovani-uzemne-analytickych-pod>.
- [7] HYVNAR, V., ROHREROVÁ, L. a kol. Limity využití území, MMR, ÚÚR, III. vydání, 2007. Dostupné z: <http://www.uur.cz/default.asp?ID=2591>.
- [8] DRBAL, K., a kol. Metodický návod pro identifikaci KB. Brno. Ministerstvo životního prostředí ČR, 2009, 7 s.
- [9] JANÁČKOVÁ H., ŠTORKÁNOVÁ A., VÍTEK O. Eds. Metodika inventarizačních průzkumů maloplošných zvláště chráněných území. AOPK ČR, 2009. Praha. Dostupné z: <http://www.nature.cz/natura2000-design3/sub-text.php?id=241>.
- [10] KALA, L., CHABADA, T. Analýzy a hodnocení sociálně ekonomických dopadů na rozvoj společnosti v územích chráněných pro akumulaci povrchových vod. Syntéza výsledků. MU FSS, 2015, Brno, 14 s.

8. Seznam publikací, které předcházely metodice

FOREJTŇÍKOVÁ, M., OŠLEJŠKOVÁ, J. The Impact of Climate Change on Land Use and Water Management in the Czech Republic. Poster at the Conference „CHeriScape, Cultural Heritage in Landscape“, Madrid, Spain, 2015.

FOREJTŇÍKOVÁ, M., OŠLEJŠKOVÁ, J., MORÁVEK, T. Zvládání sucha a výstavba vodních nádrží v kontextu územního plánování. VTEI 2015/6, Praha, 2015 – článek v tisku.

FOREJTŇÍKOVÁ, M. a kol. Analýzy a hodnocení sociálně ekonomických dopadů na rozvoj společnosti v územích chráněných pro akumulaci povrchových vod. Odborná zpráva o postupu prací a dosažených výsledcích za rok 2014. Brno, 2014, 14 s.

Limit 4.1.122 VYUŽITÍ ÚZEMÍ V LOKALITÁCH CHRÁNĚNÝCH PRO AKUMULACI POVRCHOVÝCH VOD – návrh

Objekt limitování

Dlouhodobá územní ochrana lokalit vhodných pro akumulaci povrchových vod před jinými aktivitami, které by mohly podstatně snížit nebo znemožnit jejich budoucí využití pro tento účel na základě zpracovaného *Generelu území chráněných pro akumulaci povrchových vod a základních zásad využití těchto území*, MZe, MŽP, Praha, 2011, (odborně-technický podklad vyjadřující dlouhodobé zájmy vodního hospodářství, jehož první aktualizace má termín 22. prosince 2015 v rámci druhé etapy plánování v oblasti vod, dále Generel, 2011).

Tento limit je součástí územně analytických podkladů - jedná se o údaj o území v rámci sledovaného jevu č. 48 *vodní nádrž* – záměr dle přílohy č. 1 část A vyhlášky č. 500/2006 Sb., ve znění vyhlášky č. 458/2012 Sb.

Důvody limitování

Územní ochrana lokalit vhodných pro akumulaci povrchových vod pro případné řešení dopadů klimatické změny, především pro snížení nepříznivých účinků povodní a sucha v dlouhodobém horizontu (v příštích padesáti až sto letech).

Území vhodná pro akumulaci povrchových vod se nacházejí v lokalitách s jedinečnými přírodními podmínkami. Tyto podmínky jsou **významnou vlastností území**.

Vyjádření limitu

Plochy morfologicky, geologicky a hydrologicky vhodné pro akumulaci povrchových vod, pro snížení nepříznivých účinků povodní a sucha. Lze k jejich územní ochraně před jinými aktivitami vymezit v Politice územního rozvoje ČR a územně plánovací dokumentaci (zásady územního rozvoje, územní plány) jako území chráněná pro akumulaci povrchových vod. V těchto územích lze měnit dosavadní využití, umisťovat stavby a provádět další činnosti pouze v případě, že neznemožní nebo podstatně neztíží jejich budoucí využití pro akumulaci povrchových vod.

Území, která pro své přírodní podmínky mají významnou jedinečnost, a jsou tak vhodná pro akumulaci povrchových vod.

Ukazatele a číselné hodnoty

Vymezená území byla rozdělena na dvě kategorie:

Kategorie A – tvoří území, jejichž vodohospodářský význam spočívá především ve schopnosti vytvořit či doplnit zdroje pro zásobování pitnou vodou a případně plnit i další funkce, především pozitivní ovlivnění odtokových poměrů velkých povodí.

Kategorie B – tvoří území, která jsou svou polohou a parametry vhodná pro akumulaci za účelem protipovodňové ochrany, pokrytí požadavků na odběry vody a nadlepšování průtoků (zabezpečení ekologických průtoků ve vodních tocích).

Seznam vymezených území LAPV a přehledná mapa LAPV - viz Přílohy tohoto limitu.

Oblast povodí, dílčí povodí, číslo hydrologického pořadí.

Plocha povodí (km²).

Plocha lokality pro akumulaci povrchových vod (ha).

Právní předpisy

- Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů, (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 28a, § 104, § 105, § 106, § 107, § 108.
- Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (základní ochranné podmínky zvláště chráněných území v kategorii národní park a národní přírodní rezervace).
- Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, např. § 2, § 4, § 18, § 19, § 26, § 27, § 32, § 36, § 43, § 61, § 66, § 80, § 83, § 88, § 90, § 96, § 161, § 166, § 179, § 181, § 185.
- Vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, ve znění vyhlášky č. 458/2012 Sb., zejména § 4, § 6, § 11, § 17 a Příloha č. 1, 2, 4, 6, 7, 9, 11.
- Zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 52b.
- Vyhláška č. 32/2012 Sb., o přípravcích a dalších prostředcích na ochranu rostlin, ve znění vyhlášky č. 326/2012 Sb.
- Vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby, ve znění vyhlášky č. 20/2012 Sb., § 53.

Evropské předpisy

- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky, ve znění pozdějších předpisů.
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady 1107/2009 o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh a o zrušení směrnic Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS, ve znění pozdějších předpisů.

Souvisící předpisy

- ČSN 75 3415 Ochrana vody před ropnými látkami - Objekty pro manipulování s ropnými látkami a jejich skladování, 10/1992 a Oprava: N1, 06/1993 a Oprava: N2, 03/1996 a Změna Z1, 09/2011.
- ČSN 75 3418 Ochrana povrchových a podzemních vod před znečištěním při dopravě ropných látek silničními vozidly, 10/2011.

Doplňující poznámky

Úkolem pro územní plánování, který vyplývá z Politiky územního rozvoje ČR, ve znění aktualizace č. 1, 2015, a to pro kraje, je vymezit v zásadách územního rozvoje jako územní rezervy (pokud politika územního rozvoje ČR nestanoví jinak) plochy pro vodní nádrže uvedené v *Generelu území chráněných pro akumulaci povrchových vod a základních zásad využití těchto území*.

Z *Generelu* dále vyplývá, že orgány územního plánování s ohledem na ustanovení § 28a odst. 1 zákona č. 254/2001 Sb., stanoví v územně plánovací dokumentaci k územím chráněným pro akumulaci povrchových vod podmínky jejich využití, kde v těchto územích není možné navrhovat záměry na umístění zejména:

- a) nových staveb technické a dopravní infrastruktury mezinárodního, republikového a jiného nadmístního významu s výjimkou staveb, kde bude prokázáno projektovou dokumentací, že jejich umístění nebo provedení anebo užívání neztíží budoucí využití území dotčené předmětnou stavbou pro akumulaci povrchových vod;
- b) změny dokončených staveb technické a dopravní infrastruktury mezinárodního, republikového a jiného nadmístního významu s výjimkou staveb, kde bude prokázáno projektovou dokumentací, že jejich umístění nebo provedení anebo užívání neztíží budoucí využití území dotčené předmětnou stavbou pro akumulaci povrchových vod;
- c) staveb a zařízení pro průmysl, energetiku, zemědělství, těžbu nerostů, a dalších staveb, zařízení a činností, které by mohly narušit geologické a morfologické poměry v území předpokládaného profilu přehrady nebo jinak nepříznivě ovlivnit budoucí vodohospodářské využití plochy zátopy vodní nádrže, a to jak samotným rozsahem staveb ve vymezeném území (např. sídelní útvary), velkými plochami pro podnikání s investičně náročnými vedeními technické infrastruktury, tak jejich následným provozem (např. sklady zvláštních a nebezpečných odpadů, odkališť, sklady pohonných hmot).

Omezení použití přípravků na ochranu rostlin nebo rizika použití těchto přípravků zejména v oblastech, které budou využívány v rámci kategorie A – při používání přípravků na ochranu rostlin v územích chráněných podle zvláštního právního předpisu v oblasti ochrany přírody je profesionální uživatel povinen přijmout opatření k minimalizaci rizik aplikace přípravku pro životní prostředí, necílové organizmy a biodiverzitu. Ustanovení zvláštního právního předpisu v oblasti ochrany přírody tímto nejsou dotčena.

Na pozemcích a v objektech, ve kterých má být provedeno ošetření přípravkem na ochranu rostlin, upřednostní profesionální uživatel při tomto ošetření přípravky představující nízké riziko nebo přijme opatření vedoucí ke snížení rizika z hlediska zdraví lidí, pokud tyto pozemky nebo objekty využívají nebo do nich mají přístup pracovníci v zemědělství, nebo se jedná o oblasti využívané širokou veřejností nebo zranitelnými skupinami obyvatel.

Limit typu A

Stav k 1. 1. 2016

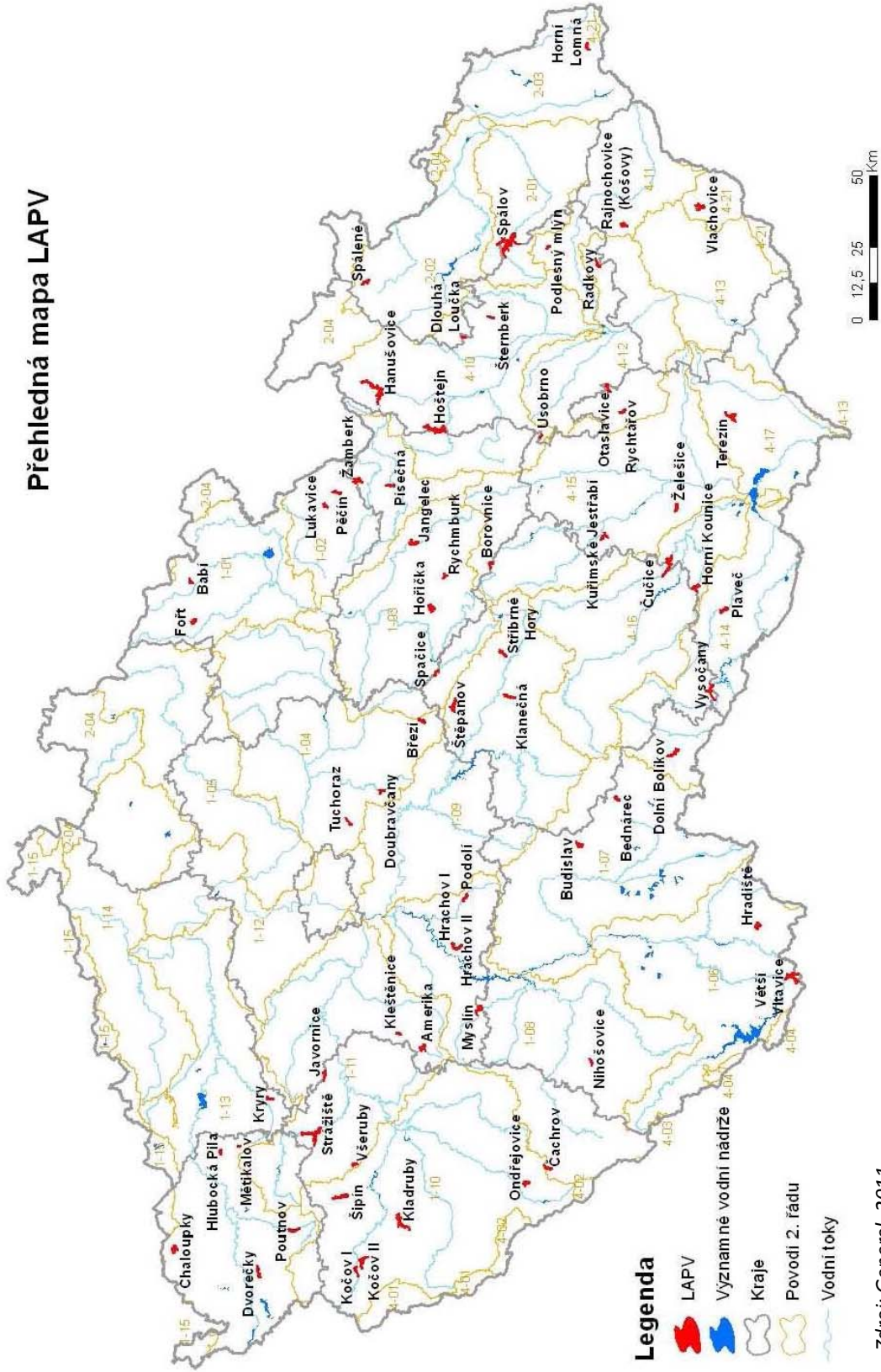

Seznam LAPV (zdroj: Generel, 2011)

Poř. č.	Název	Vodní tok	Číslo hydrol. pořadí	Kat.	Plocha povodí [km ²]	Plocha lokality [ha]	Kraj
1.	Pěčín	Zdobnice	1-02-01-045	A	72,2	80	Královéhradecký
2.	Větší Vltavice	Větší Vltavice	1-06-01-136	A	106,2	306,7	Jihočeský
3.	Hradiště	Černá	1-06-02-030	A	125,3	180,5	Jihočeský
4.	Kladruby	Úhlavka	1-10-01-125	A	277,3	305,5	Plzeňský
5.	Šipín	Úterský potok	1-10-01-151	A	173,6	210,7	Plzeňský
6.	Amerika	Klabava	1-11-01-010	A	69,7	206,4	Středočeský
7.	Strážiště	Střela	1-11-02-051	A	629,8	379,9	Plzeňský
8.	Dvorečky	Libava	1-13-01-082	A	45	152,2	Karlovarský
9.	Chaloupky	Rolava	1-13-01-155	A	20,1	193	Karlovarský
10.	Poutnov	Teplá	1-13-02-005	A	91,4	123,4	Karlovarský
11.	Hlubocká Pila	Liboc	1-13-03-001	A	49,3	77,5	Karlovarský
12.	Spálov	Odra	2-01-01-032	A	318	868,1	Moravskoslezský, Olomoucký
13.	Horní Lomná	Lomná	2-03-03-008	A	30	78,2	Moravskoslezský
14.	Hanušovice	Morava	4-10-01-027	A	217,2	533,9	Olomoucký
15.	Hoštejn	Březná	4-10-02-041	A	126,5	489,3	Pardubický, Olomoucký
16.	Dlouhá Loučka	Huntava	4-10-03-050	A	27	37,5	Moravskoslezský, Olomoucký
17.	Rajnochovice (Košovy)	Juhyně	4-11-02-008	A	19,3	90,7	Zlínský
18.	Vysočany	Želetavka	4-14-02-048	A	369,4	146,4	Jihomoravský, Vysočina, Jihočeský
19.	Borovnice	Svratka	4-15-01-007	A	115,7	102,7	Vysočina, Pardubický
20.	Čučice	Oslava	4-16-02-093	A	791	254,7	Jihomoravský, Vysočina
21.	Vlachovice	Vlára	4-21-08-052	A	37,5	156,3	Zlínský
22.	Fořt	Čistá	1-01-01-028	B	30,2	134,4	Královéhradecký
23.	Babí	Babí potok	1-01-02-022	B	9,7	59,4	Královéhradecký
24.	Žamberk	Rokytenka	1-02-01-021	B	27,6	190	Královéhradecký, Pardubický
25.	Lukavice	Kněžná	1-02-01-069	B	16	69,5	Královéhradecký
26.	Písečná	Potočnice	1-02-02-030	B	13,9	63,1	Pardubický
27.	Jangelec	Loučná	1-03-02-044	B	403,2	193,3	Pardubický
28.	Rychmburk	Krounka	1-03-03-057	B	65	79,1	Pardubický
29.	Hoříčka	Ležák	1-03-03-092	B	54,6	269,1	Pardubický
30.	Spačice	Doubrava	1-03-05-021	B	200,2	44,8	Vysočina, Pardubický
31.	Březí	Klejnárka	1-04-01-008	B	61,2	71,7	Středočeský
32.	Doubravčany	Výrovka	1-04-06-013	B	105,8	53,7	Středočeský
33.	Tuchoraz	Šembera	1-04-06-036	B	27,4	88,4	Středočeský
34.	Bednárec	Žirovnice	1-07-03-024	B	120	87,9	Jihočeský
35.	Budislav	Černovický potok	1-07-04-035	B	88,5	126,6	Jihočeský
36.	Čachrov	Ostružná	1-08-01-069	B	43,5	148,1	Plzeňský
37.	Nihošovice	Peklov	1-08-02-038	B	61,7	75,8	Jihočeský
38.	Myslín	Skalice	1-08-04-058	B	257,8	167,3	Jihočeský, Středočeský
39.	Hrachov II	Brzina	1-08-05-034	B	115,5	77,3	Středočeský
40.	Hrachov I	Brzina	1-08-05-036	B	132,6	43,5	Středočeský
41.	Podolí	Mastník	1-08-05-051	B	70,7	85,9	Středočeský
42.	Stříbrné Hory	Borovský potok	1-09-01-032	B	70	127,3	Vysočina
43.	Klanečná	Úsobský potok	1-09-01-082	B	52,5	128,9	Vysočina
44.	Štěpánov	Sázavka	1-09-01-106	B	67,3	235,7	Vysočina
45.	Kočov I	Mže	1-10-01-018	B	185,1	99,8	Plzeňský
46.	Kočov II	Sedlišťský potok	1-10-01-027	B	83,7	214,6	Plzeňský
47.	Ondřejovice	Jelenka	1-10-03-029	B	60,3	170,8	Plzeňský
48.	Všeruby	Třemošná	1-11-01-049	B	47,6	68,1	Plzeňský
49.	Javornice	Javornice	1-11-02-111	B	85,9	103,4	Plzeňský, Středočeský
50.	Kleštěnice	Jalový potok	1-11-04-029	B	32,1	62,3	Středočeský

Poř. č.	Název	Vodní tok	Číslo hydrol. pořadí	Kat.	Plocha povodí [km ²]	Plocha lokality [ha]	Kraj
51.	Mětikalov	Liboc	1-13-03-001	B	13,5	32	Karlovarský
52.	Kryry	Podvinecký potok	1-13-03-070	B	85,6	73,4	Ústecký
53.	Spálené	Opavice	2-02-01-038	B	20,7	102,1	Moravskoslezský
54.	Usobrnno	Usobrnka	4-10-02-088	B	21,8	38,3	Jihomoravský, Olomoucký
55.	Šternberk	Sitka	4-10-03-075	B	57,8	64,8	Olomoucký
56.	Podlesný mlýn	Velíčka	4-11-02-039	B	35,4	30,4	Olomoucký
57.	Rychtářov	Velká Haná	4-12-02-003	B	43	52,6	Jihomoravský
58.	Otaslavice	Brodečka	4-12-02-049	B	74	101,8	Jihomoravský, Olomoucký
59.	Radkovy	Dolnoněčtic-ký potok	4-12-02-083	B	33,8	117,3	Olomoucký
60.	Dolní Bolíkov	Bolíkovský potok	4-14-01-05	B	78,4	154,4	Jihočeský
61.	Plaveč	Jevišovka	4-14-03-023	B	289,3	79,5	Jihomoravský
62.	Kuřimské Jestřabí	Libochovka	4-15-01-109	B	144,9	87,6	Jihomoravský
63.	Želešice	Bobrava	4-15-03-012	B	137,2	79,6	Jihomoravský
64.	Horní Kounice	Rokytná	4-16-03-045	B	423,6	97,4	Jihomoravský, Vysočina
65.	Terezín	Trkmanka	4-17-01-020	B	84,2	316,3	Jihomoravský

Přehledná mapa LAPV

Příloha 2

NÁVRH STRUKTURY ROZŠÍŘENÉHO PASPORTU V GENERELU LAPV

1. <i>Název lokality</i>	2. <i>Vodní tok</i>	3. <i>Pořadové číslo</i>
4. <i>Oblast povodí</i>	5. <i>Dílčí povodí</i>	6. <i>Číslo hydrologického pořadí</i>
7. <i>Kategorie</i>	8. <i>Plocha povodí</i>	9. <i>Plocha lokality</i>

Vodohospodářský význam

10. <i>Vodohospodářský význam – účel nádrže</i> včetně odkazu na provedené studie a šetření	
11. <i>Výška hladiny maximálního nadržení</i>	12. <i>Technické údaje</i> např. typ hráze

13. <i>Současné využití území plochy</i> v členění na kategorie: orná půda; trvalý travní porost; zahrady a sady; vinice a chmelnice; lesní půda; vodní plocha; zastavěná plocha (včetně roztroušené zástavby), rekreační plocha; ostatní plocha
14. <i>Dotčené kraje, obce s rozšířenou působností, obce</i>
15. <i>Dotčené objekty</i> dotčené objekty včetně dotčené infrastruktury (uvést úroveň podrobnosti zpracování, odkaz)

Ochrana přírody a krajiny

16. <i>Zájmy ochrany přírody a krajiny</i>
17. <i>Inventarizační průzkum ochrany přírody (IP)</i> v členění na IP (včetně zpracovatele a stavu zpracování): <ul style="list-style-type: none"> Botanický IP Lepidopterologický IP Hydrobiologický IP

Ichthyologický IP Batrachologický IP Herpetologický IP Ornitologický IP Chiropterologický P a další	
18. <i>Chráněná území</i>	19. <i>Dotčené prvky ÚSES</i>

20. <i>Kulturní památky, památky místního významu</i> včetně odkazu na provedené studie a šetření
21. <i>Územní studie</i> přehled územních studií včetně odkazu na zadavatele a stav zpracování
22. <i>Komplexní pozemkové úpravy v povodí LAPV</i> přehled komplexních pozemkových úprav v celém povodí LAPV včetně odkazu na zadavatele a stav realizace
23. <i>Poznámka</i>

VZOROVÝ PŘÍKLAD UŽITÍ METODIKY NA LAPV XY

Vzorový příklad prezentuje aplikaci „Metodiky pro přípravu podkladů k územnímu plánování a využívání území v lokalitách chráněných pro akumulaci povrchových vod“, která vznikla jako jeden z výstupů projektu Technologické agentury ČR TD020084 „Analýzy a hodnocení sociálně ekonomických dopadů na rozvoj společnosti v územích chráněných pro akumulaci povrchových vod“.

Vzhledem k povaze, rozsahu a reálným dopadům na dokumenty územního plánování a další podklady nelze v současné době uplatnit na konkrétní lokalitě, z tohoto důvodu je aplikace Metodiky prezentována na hypotetické lokalitě XY výčtem konkrétních kroků, které povedou k naplnění cíle i účelu Metodiky.

Aplikaci na konkrétní lokalitě musí předcházet navrhovaná začlenění zejména následujících kroků do příslušných metodických dokumentů územního a vodohospodářského plánování:

- v rámci Územně analytických podkladů pro LAPV ustanovit jev č. 48 vodní nádrž – záměr v metodickém návodu *Pořizování územně analytických podkladů a jejich aktualizací*;
- doplnění dokumentu Limity využití území o nový limit *Využití území v chráněných lokalitách pro akumulaci povrchových vod (4.1.122)* – viz Příloha 1 této Metodiky;
- v rámci aktualizace Generelu (2011) rozšíření pasportizačních listů LAPV dle návrhu v Příloze 2 této Metodiky.

Pasportizační list lokality XY

Pro každou lokalitu předpokládáme, že bude v rámci aktualizace zpracován pasportizační list vyplněný dle Přílohy 2 této Metodiky. Pro hypotetickou lokalitu XY má následující podobu:

Tab. 1 Pasportizační list LAPV XY

1. Název lokality XY	2. Vodní tok Jevišovka	3. Pořadové číslo x
4. Oblast povodí Dunaje	5. Dílčí povodí Dyje	6. Číslo hydrologického pořadí 4-14-03-xx
7. Kategorie B	8. Plocha povodí 289,3 km ²	9. Plocha lokality 79,5 ha

Vodohospodářský význam

10. Vodohospodářský význam – účel nádrže	
<p>Potenciální objem až 8,2 mil. m³ je vodním zdrojem pro povodí Jevišovky s malou vodností toků. Víceúčelové využití by umožnilo lokální protipovodňovou ochranu a v součinnosti s VD Jevišovice a VD Výrovce, by v případě výraznějších nepříznivých projevů klimatické změny mohl nadlepšovat minimální průtoky pro zajištění nezbytných ekologických funkcí dolního úseku Jevišovky (Generel, 2011).</p> <p>Variantní řešení - kóta hráze posunuta o 550 m níže po proudu pod soutok Jevišovky s Plenkovickým potokem, s kótou hladiny 270 m n. m. a celkovým objemem 21,5 mil. m³ (TEVVN XY na Jevišovce, 1971).</p>	
11. Výška hladiny maximálního nadržení	12. Technické údaje
<p>Současná varianta – 262 m n. m.</p> <p>Variantní řešení – 270 m n. m.</p>	<p>Variantní řešení – kamenitá hráz, uvažováno energetické využití s kolísáním hladiny</p>

13. Současné využití území plochy
<p>Orná půda – 12,4 ha; trvalý travní porost – 25 ha; zahrady a sady – 0,1 ha; lesní půda – 34,4 ha; vodní plocha – 3,9; zastavěná plocha – 3,7 ha</p>
14. Dotčené kraje, obce s rozšířenou působností, obce
<p>Jihomoravský kraj – ORP „AB“ – obec „MN“, obec „OP“,   ORP „CD“ – obec „RS“</p>
15. Dotčené objekty
<p>Budovy k bydlení - 9, budovy pro rekreaci - 3, zemědělské budovy - 1, ostatní budovy – 1 (údaje za rok 2008, podle klasifikace ČSÚ)</p> <p>Infrastruktura: ČOV v obci „MN“, komunikace 2. třídy spojující obce „MN“ a „RS“</p>

Ochrana přírody a krajiny

<p>16. <i>Zájmy ochrany přírody a krajiny</i></p> <p>Kolize s výskytem řady zvláště chráněných druhů organismům (viz IP), EVL Lapikus, potenciálně také PP Rudlické kopce. Potencionálně hrozí zánik cenného úseku toku Jevišovka včetně přítoků a říční nivy (VKP), zánik populací zvláště chráněných organismů v těchto prostředích. Ohrožení stepních biotopů v okolí LAPV.</p>	
<p>17. <i>Inventarizační průzkum ochrany přírody (IP)</i></p> <p>Hydrobiologický IP – Mgr. Jiří Kroča, zpracováno 2015</p> <p>Ornitologický IP – doc. Tomáš Grym Ph.D., ve stadiu zpracování (2015)</p>	
<p>18. <i>Chráněná území</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Území Natura 2000: EVL Lapikus - Obecně chráněná území: <ul style="list-style-type: none"> o Přírodní park Jevišovka o VKP: řeka Jevišovka, Plenkovický potok, Hlubocký potok, Lesní porosty, údolní niva, <u>registrovaný VKP</u> - skalní výchoz Čertova stěna. <p>Mimo území LAPV: PP Rudlické kopce</p>	<p>19. <i>Dotčené prvky ÚSES</i></p> <p>Nadregionální biokoridor: NRBK 27a Lapikus</p>
<p>20. <i>Kulturní památky, památky místního významu</i></p> <p>Kulturní památky nejsou evidovány (NPÚ).</p> <p>Památky místního významu: Rodný dům spisovatele na okraji obce „OP“, Křížová cesta (informace: Regionální muzeum v obci „MN“)</p>	
<p>21. <i>Územní studie</i></p> <p>V současné době je pro LAPV XY zadána Územní studie Krajským úřadem Jihomoravského kraje, v rozsahu obcí „MN“, „OP“ a „RS“, předpokládaný termín dokončení 2016.</p>	
<p>22. <i>Komplexní pozemkové úpravy</i></p> <p>Katastr obce „MN“ – zpracovatel firma „xy“ v roce 2000, realizace dokončena 2008</p> <p>Katastr obce „OP“ – v současné době projektováno</p> <p>Katastr obce „RS“ – dosud neřešeno</p> <p>Katastr obce „TU“ - zpracovatel firma „xy“ v roce 2013, v realizaci (předpokládané dokončení 2016)</p>	
<p>23. <i>Poznámka</i></p> <p>Rozsah lokality byl stanoven s ohledem na stávající zástavbu obce „OP“ a zájmy ochrany přírody. Nutno dále prověřit evidovaná poddolovaná území.</p>	

Následující struktura vzorového příkladu odpovídá struktuře uvedené v samotné Metodice.

Podklady k územnímu plánování

Územně analytické podklady

- LAPV XY je již zohledněno v územně analytických podkladech na úrovni kraje. Je třeba ji zahrnout do aktualizace ÚAP v roce 2016 v rámci výkresu *Limity využití území*. Je třeba též doplnit textovou, ev. tabulkovou část s příslušným zdůvodněním dle výsledků v současné době zpracovávané územní studie.
- v ÚAP i ÚPD je třeba počítat s nápravnými opatřeními navrženými k realizaci v rámci Plánů dílčích povodí (PDP) pro příslušné vodní útvary viz Tab. 2.

Tab. 2 Nápravná opatření v rámci Plánů dílčích povodí

ID opatření	ID vodního útvaru	Název opatření	Kraj
opatření k zabránění a regulaci znečištění z bodových zdrojů			
DYJ207071	DYJ_0270	Splašková kanalizace obce BK, napojení vodovodu	JHM
DYJ207072	DYJ_0270	Splašková kanalizace a ČOV v obci ÚD	JHM
opatření ke snížení nepříznivých účinků povodní			
DYJ218007	DYJ_0270	VD Jevišovice - modernizace spodních výpustí (podle současných požadavků)	JHM
opatření k zajištění odpovídajících hydromorfologických podmínek vodních útvarů			
DYJ212009	DYJ_0270	obnova ekologických funkcí vodní nádrže Výpustek	JHM
DYJ212011	DYJ_0271	Překonání migrační bariéry na toku. km 2,5	JHM
DYJ212012	DYJ_0271	revitalizace v úseku toku km 2,3 - 2,5	JHM
opatření k omezování, případně zastavení vnosu nebezpečných a zvláště nebezpečných látek do vod			

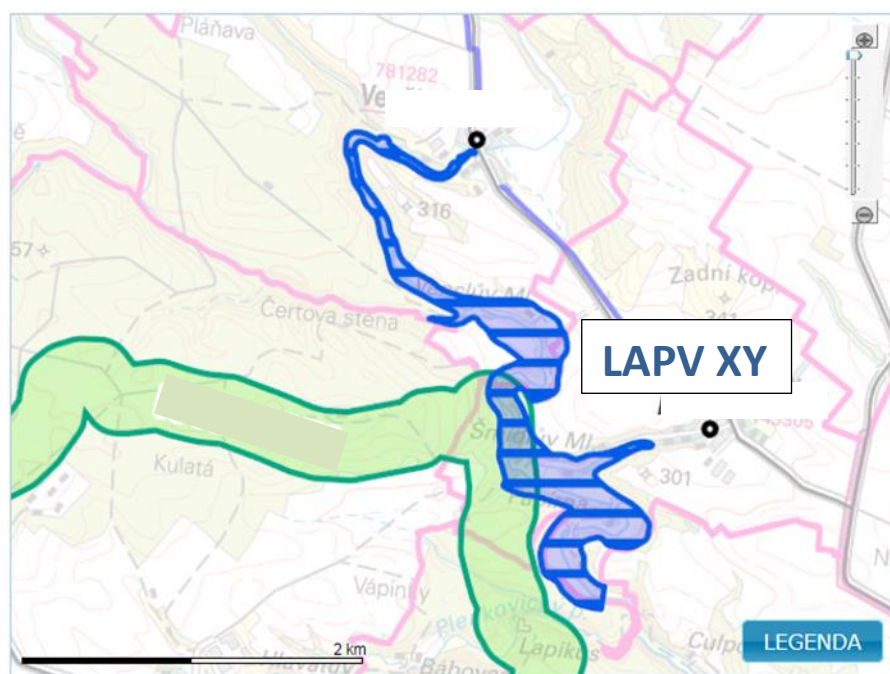
Územní studie

V současné době je pro LAPV XY zadána Územní studie Krajským úřadem Jihomoravského kraje, v rozsahu obcí MN, OP a RS, předpokládaný termín dokončení 2016.

Územní studie pro LAPV bude dle struktury stanovené pro problematiku LAPV obsahovat definování významu vodní nádrže ve vztahu k celému povodí, ověření a vysvětlení účelnosti a efektivity její výstavby i doplnění dalších dat o sledované lokalitě. Příslušné informace získané Územními studiemi budou využity pro doplnění příslušných dokumentů územního a vodohospodářského plánování včetně případné úpravy pasportu v Generelu.

Územní rezerva v Zásadách územního rozvoje

LAPV XY je zahrnuta jako územní rezerva v návrhu ZÚR Jihomoravského kraje viz Obr. 1.

Obr. 1 Vymezení územní rezervy LAPV XY v návrhu ZÚR JMK

Územní plány obcí

Obec MN má zpracovaný Územní plán obce – doporučujeme na základě výsledků zjištěných v rámci Územní studie jeho aktualizaci

Obce OP a RS nemají územní plán obce zpracovaný – doporučujeme ÚP zpracovat i s ohledem na výsledky zjištěné v rámci Územní studie

Zásady využívání území vyznačeného jako územní rezerva LAPV XY

Pro každé území LAPV je třeba dodržovat základní zásady jmenované v Metodice i v Generelu. Dosavadní znalosti o lokalitě XY vedou k formulování jmenovitě následujících zásad využívání tohoto území. Po dokončení územní studie bude možné jejich další doplnění, konkretizace a zpřesnění.

a) Období po vyhlášení územní rezervy LAPV

- **vodní hospodářství**

Čistírna odpadních vod v obci MN je lokalizována v místech budoucího zaplavení. V případě její modernizace je nutno zvážit její přemístění, případně výstavbu v nové lokalitě společně s obcí BK, kde dosud čistírna odpadních vod chybí.

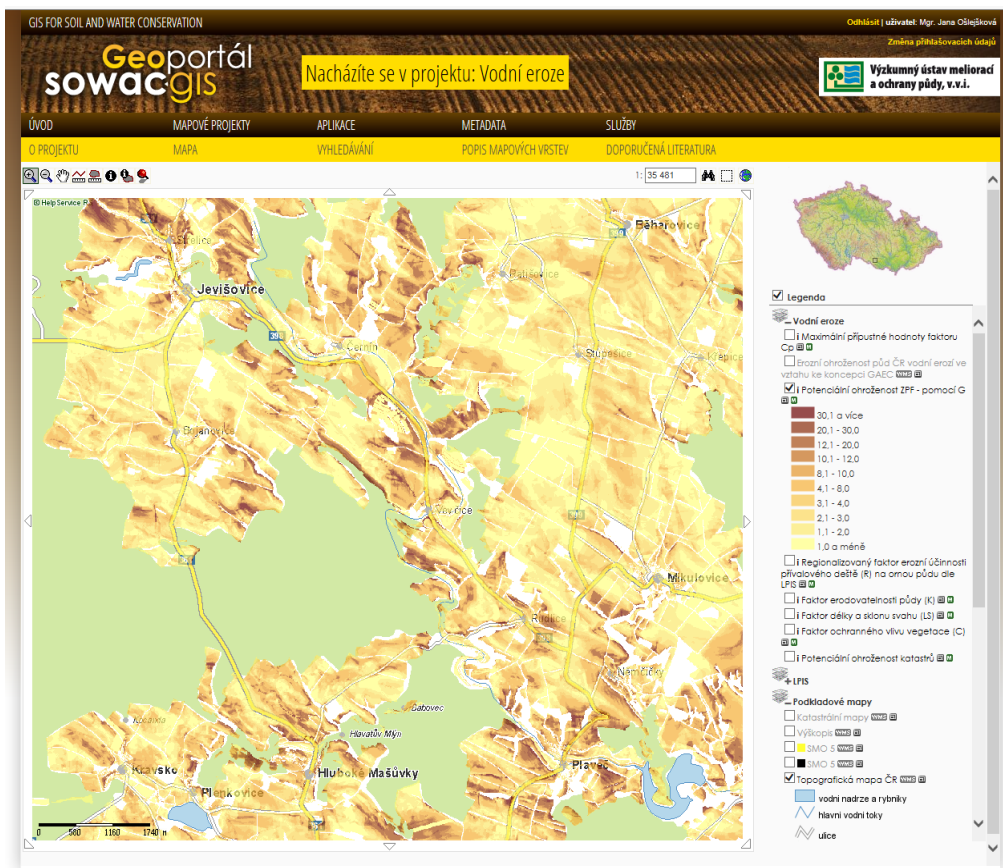
Protipovodňové hráze nebo revitalizace není vhodné budovat (jako protipovodňovou ochranu zemědělské půdy) v úseku toku km 7,2 – 8,9 (v současné době záplavové území, v budoucnu případně vodní nádrž).

V lokalitě je soukromá malá vodní elektrárna. Při vodoprávním rozhodování dávat povolení na dobu určitou, při případné rekonstrukci či modernizaci doporučeno, aby ekonomickou návratnost nepřesáhla 25 let.

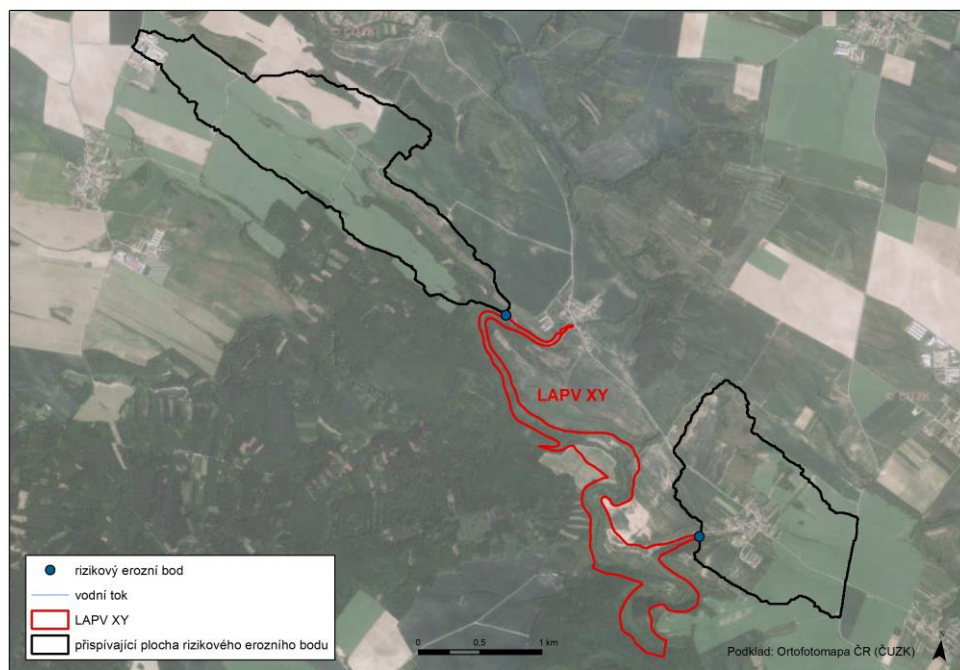
- **erozní ohroženost**

Potenciální ohroženost zemědělské půdy vodní erozí pro danou lokalitu je znázorněna na Obr. 2 s využitím Geoportálu SOWAC-GIS, který je tématicky zaměřen na ochranu půdy, vody a krajiny na území České republiky.

Plochy ohrožené soustředěným povrchovým odtokem a transportem splavenin, které v konečném důsledku mohou významně ovlivnit rychlost zanášení nádrže, lze stanovit na základě modifikace Metodického návodu pro identifikaci kritických bodů [8]. V rámci této modifikace jsou tyto body generovány v místech vstupu drah soustředěného odtoku do předpokládané nádrže (místo zastavěných částí obce) a označovány jako rizikové erozní body. V případě LAPV XY splňovaly podmínky pro finální výběr dle uvedeného Metodického návodu dva rizikové erozní body (Obr. 3).

Obr. 2 Potenciální ohroženost zemědělské půdy (SOWAC-GIS)

Obr. 3 Rizikové erozní body v LAPV XY

V Plánu dílčího povodí Dyje jsou potřebná protierozní opatření zpracována na úrovni typu B, mají tedy obecný charakter. Pro povodí chráněné lokality XY přicházejí do úvahy opatření uvedené v Tab. 3. Bylo by potřebné je v případě dopadu na LAPV přednostně zpracovat do podoby A (konkrétní opatření na konkrétním místě), což přichází v úvahu v dalším procesu plánování v oblasti vod. Část konkrétních opatření tohoto typu může být realizována při provádění komplexních pozemkových úprav.

Tab. 3 Protierozní opatření potřebná v lokalitě XY

ID opatření	Název opatření
DYJ203109	Omezení obsahu fosforu ve vybraných útvarech povrchových vod
DYJ212501	Revitalizace vodních toků
DYJ215004	Podpora retenční a infiltrační schopnosti půd, omezení povrchového odtoku a jeho přeměna na podzemní, redukce nevhodně odvodněných pozemků

Pro katastry obcí v povodí LAPV je vhodné přednostně zpracovat a realizovat Komplexní pozemkové úpravy (KPÚ) jako součást protierozních opatření. Stav pro lokalitu XY je k roku 2015 následující:

Katastr obce MN – zpracovatel firma „xy“ v roce 2000, realizace dokončena 2008.

Katastr obce OP – v současné době projektováno.

Katastr obce RS – KPÚ dosud nejsou zpracovány.

Katastr obce TU - zpracovatel firma „xy“ v roce 2013, v realizaci (předpokládané dokončení 2016).

Je třeba požadovat zpracování KPÚ pro obec RS (přímo dotčena územní rezervou LAPV) a dále pro obec BA (obec v povodí LAPV XY s vysokým podílem zemědělské půdy na sklonitých pozemcích).

- **zatížení povodí živinami a nebezpečnými látkami**

S ohledem na kvalitu vody v budoucí vodní nádrži musí být v povodí vybudovány adekvátní čistírný odpadních vod (ČOV) i v menších obcích (jak je vedeno i v opatřeních Plánů dílčích povodí viz Tab. 2), ty je nutné začlenit do ÚP. Součástí projektu čistíren a jejich vodohospodářského povolení musí být i požadavky na odstraňování fosforu.

V povodí LAPV XY nejsou evidovány staré ekologické zátěže (vazba na příslušné limity využití území).

Vzhledem k tomu, že se nepředpokládá využití budoucí vodní nádrže jako zdroje pro pitné účely, je v režimu hnojení a rostlinné péče dostačující dodržovat závazné předpisy a pokyny pro praxi.

- **dopravní a technická infrastruktura**

V územích LAPV musí být zachována funkční stávající obslužná dopravní a technická infrastruktura. Z dostupné dokumentace je zřejmé, že výstavbou by byla zlikvidována komunikace 2. třídy spojující obce MN a RS. V případě dosluhování této infrastruktury je nutno zvážit její nové umístění (místo rozsáhlých rekonstrukcí a generálních oprav) s ohledem na možnou budoucí situaci. Při zpracování územní studie mohou vyplynout další podobné případy dotčení stávající infrastruktury. Všechny tyto přeložky, potřebné plochy, koridory apod. musí být zařazeny do ÚPD (ZÚR, ÚP) pro vyvolané investice.

Výhledová vodní nádrž bude především zdrojem provozní vody. Bude však i víceúčelovou nádrží, jejichž manipulační řád zohlední i potřebný akumulací prostor/objem pro zachycení přívalových vod v rámci ochrany před povodněmi. Tudíž se jedná o veřejnou technickou infrastrukturu a o veřejně prospěšnou stavbu.

- **ochrana přírody**

Zpracování **Inventarizačního průzkumu ochrany přírody (IP)** se provádí za účelem systematického získávání přírodovědeckých informací o zájmové lokalitě nutných k poznání jejich biodiverzity, stavu abiotických i biotických složek a ekosystémových funkcí. IP jsou především aktuálními podklady pro objektivní rozhodování odpovědných orgánů. Nepředstavují jen seznamy nalezených druhů či jiných v terénu zjištěných faktů, ale hodnotí tato fakta v širších přírodovědeckých a historických souvislostech, vyvozují z nich hodnotící závěry. Posouzení jedinečnosti či naopak vyšší počet lokalit výskytu chráněných druhů v rámci celého regionu budou důležitým podkladem pro další rozhodování.

Ukázka hlavních bodů zpracování IP v LAPV XY:

Vymezení území:

Území LAPV a 500 m široký pás kolem hranic LAPV, mimo zastavěnou plochu a intenzivně využívané plochy. V podélném profilu toku Jevišovka od obce MN až po začátek intravilánu obce OP, včetně přilehlé říční nivy.

Charakter území:

Od obce MN protéká Jevišovka zaklesnutými meandry s častými skalními výchozy a skalisky, podobný charakter má i Plenkovický potok. Významným geomorfologickým jevem je Čertova stěna nad levým břehem Hlubockého potoka se skalními stupni a balvanitou sutí. Vodní tok má přirozený charakter, v říční nivě mozaika lesní vegetace (Měkké luhy nížinných řek) a kosených luk (Mezofilní ovsíkové louky).

Chráněná území:

- Území Natura 2000: EVL Lapikus
- Obecně chráněná území:
  - o Přírodní park Jevišovka
  - o VKP: řeka Jevišovka, Plenkovický potok, Hlubocký potok, Lesní porosty, údolní niva, registrovaný VKP - skalní výchoz Čertova stěna.

Mimo území LAPV: PP Rudlické kopce

Dotčené prvky ÚSES

Nadregionální biokoridor: NRBK 27a Lapikus

Použitá metoda

Termíny návštěv: 19. 4. 2011; 21. 5. 2011; 21. 6. 2011; 18. 7. 2011; 23. 8. 2011; 27. 9. 2011;
1. 11. 2011

Na lokalitách Hlubocký p. 1. a 2. (ústí), Plenkovický p. 1. a 2. (ústí), Jevišovka – obec MN, Jevišovka – Papírna a Jevišovka - Culpovec byly instalovány Malaiseho pasti, k zachycení dospělců hmyzu. Malaiseho past byla na lokalitě v období 19. 4. – 1. 11. 2011, zachycený materiál byl pravidelně odebírán (viz termíny návštěv). Zpracování a determinace materiálu pak probíhalo v laboratoři VÚV TGM, pobočka Brno. Hydrobiologické odběry metodou PERLA byly realizovány 19. 4. 2011 a 27. 9. 2011. Standardně používaná síťka na odběr makrozoobentosu o velikosti ok 0,5 mm. Také zde byla instalována Malaiseho past (část roku 2007 a celou sezonu 2008).

Seznam nalezených taxonů - popis sledovaných jevů

Formou tabulky s uvedením všech druhů, početností a statutu ochrany.

Komentář k vybraným taxonům /jevům

Ploštěnka potoční (*Dugesia gonocephala*) – zranitelný druh horních a středních úseků toků. Na lokalitách Hlubockého a Plenkovického potoka běžná a hojná, v toku Jevišovka vzácně (subrecedentní) na všech lokalitách. Vzhledem k četnosti a výskytu i mimo území LAPV nemá význam z hlediska využití LAPV.

Velevrub tupý (*Unio crassus*) – silně ohrožený (vyhl. 395/1992 Sb.) a hrožený (IUCN) druh zaznamenaný jako izolovaná populace na lokalitě Hlubocký p. 2. Populace vitální, bezprostředně ohrožená pouze potenciální výstavbou vodní nádrže.

Katamormia niesiolowskii (Wagner, 1985) – nový druh pro Českou republiku, nemá žádný statut ochrany přírody. Zaznamenaný pouze na lokalitě Jevišovka – Papírna. Mimo ČR znám pouze z Polska a Finska. Podle zaznamenané početnosti zřejmě vitální populace, při zachování stávajícího stavu a režimu lokality potenciálně ohrožená pouze případnou výstavbou vodní nádrže.

Zhodnocení výsledků/diskuze

V rámci výzkumu provedeného v LAPV XY a okolí bylo zaznamenáno 225 taxonů z toho bylo 175 determinováno do druhu. Větší podíl taxonů byl zaznamenán u temporární složky vodních bezobratlých.

Dle Červeného seznamu ohrožených druhů se v zájmovém území NPR vyskytuje 22 druhů (CR – 1; EN – 4; VU – 10; NT – 7), dle vyhl. 395/1992 Sb. 10 druhů.

Z hlediska vodních bezobratlých živočichů je LAPV XY a přilehlé akvatické biotopy prostředí druhově bohaté s velkým podílem vzácných a ohrožených živočichů, jejichž populace, při zachování stávajícího režimu krajiny, by neměly být ohroženy.

Doporučení pro ochranu přírody

Na sledovaném území byla sledovaná společenstva vodních bezobratlých v dobrém stavu a při zachování stávajícího stavu toků by nemělo dojít k významnému ohrožení, ani omezení akvatické fauny. Potencionálním rizikem je realizace plánů na výstavbu vodní nádrže, která by měla pro velkou část vodních bezobratlých fatální následky.

Tab. 4 Současný stav zájmového území a perspektivy

Předmět výzkumu	Stav	Význam	Potencionální ohrožení
Drobné toky (epiritron)	Příznivý	Regionální	Realizace výstavby VN – zánik populací ohrožených druhů, zánik biotopu.
Hlavní tok (metaritrón)	Příznivý	Regionální	Realizace výstavby VN – zánik populací ohrožených druhů, zánik biotopu, migrační bariera, změna hydrologického režimu.

• občanský sektor

Vzhledem k citlivosti tématu potenciální možnosti výstavby nádrže pro místní obyvatele, je nutné klást důraz na nutnost informovat občany o zařazení území jejich obcí do územní rezervy LAPV XY a také o průběžných aktualizacích při možném variantním řešení. Dále je nutné obeznámit obyvatelstvo s obecnými i konkrétními zásadami pro využití tohoto území, udržovat povědomí lidí o možnosti využití území k povrchové akumulaci vod (územní plán obce, naučná stezka v místě, odborné přednášky, apod.). Současně zjišťovat, čeho si na dané krajině lidé cení, co by považovali za neakceptovatelné ztráty, poukazovat na přínosy pro dotčenou obec a region. Pro dobrou akceptovatelnost záměru je vhodné zpracovat podklady o možnostech udržitelného rozvoje dotčených obcí a poskytnout je veřejnosti.

Bylo by vhodné směřovat do dotčených obcí již nyní investice pro jejich rozvoj (v souladu se zachováním ochrany lokality), aby byly nejen projekčně ale i prakticky viditelné přínosy ochrany a případné výstavby pro místní obyvatele.

b) Období od zahájení příprav výstavby

Pro zpracovávanou LAPV XY není v současné době aktuální, nebylo dosud rozhodnuto o zahájení kroků vedoucích k výstavbě.